Přítel Lidu
neodvislý časopis
...Založen roku 1890 . ..
a zábavná příloha
BESIDKA.
Vychází pravidelně každý čtvrtek.

Entered at the Post Office of Wilber a Second Class Matter.

J. A. HOSPODSKÝ
.....redaktor a vydavatel.....

Předplatné na rok $1.50.

OHLÁŠKY
jako: blahopřání, úmrtí, poptávky atd čítáme 50ctů palec a uveřejníme je pouze tehdy, zda jsou peníze přiloženy. Ceny ohlášek stálých oznámíme na požádání. Peníze zasílány buďtež v poštovních poukázkách nebo registrovaných dopisech. Za dopisy neregistrované a peníze obsahující nejsme zodpovědni.
Kvitance na zaslané poukázky se nezasýlají.
Všechna menší oznámení, blahopřání, díkůvzdání atd. musí zaplacena býti předem hned při objednání.

Adresujte : "PŘÍTEL LIDU
Wilber, Neb
TELEFON F 15.

Wilber, Neb., 22. května 1902.

Ocelový trust přišel na plán, kterýmž uspoří ročně deset milionů dollarů. Může tohle některý farmář ze Saline Co. říci?

"Ženské Listy" píší: Slavný humorista americký, Bret Harte, neb spisovatelsky známý pode jménem Mark Twain, zemřel" atd. — Ouha, to snad ne! My víme, že známý americký humorista Samuel L. Clemens píše pod pseudonymem "Mark Twain", ale že by nedávno zemřelý Bret Harte jej také byl používal, o tom pochybujem. Guess again.

John D. Rockefeller mladší jest učitelem v sunday school. A co takový zdá se, že luští biblické problemy a vykládá v prostomluvě pravidla biblická, hledě skrze brejle olejního trustu. Zde ku př. jeho rozumování a princip, který své třídě vštěpuje: "Totoť přivádí nás k ponaučení z textu, které začasté bývá těžko porozuměti, totiž: "Proč má se dosti již malý majetek bráti chudým a obohacovati mají se jím bohatí?" Já vysvětluji to takto: Člověk, který přestane chodit a používá ostatní údy, vyjímaje nohou, které mu byly dány k chození, ztratí za krátko sílu svalů a jich funkci zcela přirozeně a oni stanou se scvrklými a nedostatečnými k pohybování nohou — člověk takový pak za čas choditi nemůže. A tak se to má se vším jiným. Přestane-li člověk používati a zdokonalovati své příležitosti k zbohatnutí, bude mu i to, co již má, dle přirozeného pořádku odebráno." — Ouha! Co pak ví mladý pan Rockefeller o tom, když sám se narodil se stříbrnou lžičkou v ústech, a jak může jen posouditi svízele mladíka, který přirozeně musí podstoupiti bej o existenci vůči okolnostem zcela nepřirozeným? Ten, kdo narodí se s milionem, nepotřebuje si lámati tuze hlavu o tom, bude-li do smrti mít co jíst neb ne a jeho životní úkol bývá, když nic více, tedy udržeti aspoň to, co mu bylo dáno. Jak rozdílný jest osud dítěte chudých rodičů, vyrostlého a snažícího se mladíka, který každou píď své existence dobýti musí svou pilností, přičinlivostí a šetrností. O tom pánové takového druhu nemají ani tušení.

Masarykova přednáška

Universitní profesor T. C. Masaryk, jehož jméno jest známo daleko za hranicemi staré vlasti, a jehož jméno ve staré vlasti vyslovováno bylo a je s přerůznými posudky a úsudky, vzhledem k událostem, do nichž zavlečeno bylo, přednášel dne 11. t. m. v Národní Budově v New Yorku. V klidné, veškerého bombastu prosté řeči vysvětlil vznik a vývin socialismu v Čechách od roku 1848.

Stručný obsah přednášky jest následující:

V předmluvě pravil řečník, že pokládá si za čest, že první jeho přednáška jest zde česká a že mluvit může o socialismu českém. "Důležitější otázky v Čechách nenalezám", pravil, "nad otázku socialní. Národ náš jest národem dělníků. O aristokracii národní mluvit se nedá. Národ tvoří dělnictvo a o tom a k tomu mluvit jest mým účelem."

"České země byly a jsou drahokamem rakouské koruny. Již v 17. a 18. století byly uznávány za nejprůmyslnější země v Rakousku. České země tedy, jako industrielní, byly spíše nežli jiné nakloněny k socialismu. Ten začátek se arci plněji vyvinoval až po roce 1848, v kteréž době započal opravdový teprve život. Až do té doby byl lid v porobě, český sedlák byl bílým otrokem. Od roku však 1848 vystoupil lid se svými požadavky, hlavně politickými.

Když pařížská revoluce se rozšířila a zachvátila Prahu, tu již dne 11. března sešel se kongres ve Svatováclavských lázních v Praze a tu mezi jinými byl položen požadavek organisace práce. A celé povstání, hlavně svatodušní, pak mělo podklad čistě socialní."—

"Politických chyb by se bylo tolik nestalo, kdyby se bylo pamatovalo na masu lidu, t. j. politika měla být vedena více cestou demokratickou. Však když po r. 1848 nastala reakce, tu ani Bach ani vláda nechtěli přiznat a dotknout se výtěžku revoluce, t. j. zrušení poddanství. Sedlák do jisté míry byl volným a pokrok již byl možným. Absolutismus sice byl veden dále, ale rok 1848 měl veliký socialní význam, ba věčí, než politický."— —

"Že úspěch socialismu nebyl však takový, jaký být měl, dá se připočíst tomu, že přišel s revolucí francouzskou, byl utopistický a proto také socialní reformu neprovedl. Však mnozí začali na základech těch pracovat a mezi těmi byl Klácel, který pak činnost svou dokonal zde v Americe. A v roce 1859 vidíme již řád, který pamatuje na tovární dělnictvo a v roce 1860, kdy začal konstitucionalism, jest více než jasno, že otázka socialní musí být řešena a dělnictvo začíná se organisovat."—

"Vystoupili Lassalle a Marx s naukami socialismu a nauky jejich byly přijaty. Po nich Bakunin rozšiřoval nauky anarchismu. V roce 1867, kdy rakouskou ústavou bylo povoleno právo shromažďovací, byl také v dělnictvu o organisaci větší zájem. Však organisatorů nebylo. Dělnictvo hlásalo, že vylučuje politiku ze svého programu a myslí, že otázka socialní dá se řídit národohospodářskou. Však přišel brzy k poznání, že v Rakousku bez politiky obejít se nelze. Dáno tedy heslo: "Do politiky."

Nový proud zanešený z Německa, kde spojily se dva životy a sice Lassallovský a Marxovský, zanešeny byly do Čech a nauka Marxova nabyla vrchu i nad naukami Bakuninovými, neboť socialismus jest důsledným odpůrcem anarchismu. A tak nastaly dva směry, anarchisticko-protisocialní a socialisticko-protianarchistický. V letech osmdesátých byl anarchismus persekvován, zlomen, ale socialismus získal. Již v roce 1878 určila vláda nemocenské pojišťovny, v roce 1888 úrazové a v roce 1889 byl založen první politický klub a v letech devadesátých postavilo se již české dělnictvo na vlastní nohy. V roce 1897 založili vlastní denník "Právo Lidu" a dělnictvo všímá si a přetřásá důležité otázky. Organisace žen postupuje a od této doby počítá se teprvé jejich rozkvět."

"Když započala revise Marxova programu Bernsteinem a hnutí toto přešlo do Rakouska, tu veškero téměř dělnictvo, vyjma orthodoxního, přijalo do programu také otázku národnostní a nejen národohospodářskou, neboť věděla, že program jazykový jako politický má svého významu. Dělnictvo začalo pak všímat si všeho, cokoliv nového se dělo. Poznalo, že socialismus řeší veškery otázky a ne jenom některé a proto také účastněno bylo sjezdu protialkoholiků, v Rakousku pořádaného."—

"Jest jisto, že moderní hnutí v Čechách jest hnutí socialní. I starší spisy o tom svědčí. Mácha, Němcová, Světlá a jiní nepřímo zasáhli v socialismus. Neruda, Arbes a hlavně v poslední době Machar, kterýž jest považován za největšího básníka socialního, věnoval a věnují mu své síly a jestliže literatura jest vývojem ducha, tedy česká literatura hlásá, že otázka jest otázkou sociální. Malému člověku českému patří budoucnost."— — —

"H. L."

Válečná daň

Usnešením kongresu a schválením dne 12. dubna 1902 následovní závody budou sproštěny daně válečné dnem 1. července 1902 počínaje:

Banky.
Sprostředkovatelé obchodní.
Obchodníci obilím.
Majitelé zastaváren.
" divadel.
" cirkusů a jiných představení za vstupné.
" kuželníků a kulečníků.
Obchodníci tabákem.
Továrníci tabáků a doutníků.

Kolky na následovní zrušeny:

Veškeré dokumenty pozemkové, přenosy a prodeje úpisů, prodeje a smlouvy obchodní.

Sedadla v palácových a spacích vozech železničních.

Dědictví a rozdělení osobního majetku.

Rafinerie na cukr a petrolej.

Následovní daň snížena:

Kvašené nápoje (pivo) sníženo na $1.00 ze sudu.

Na tabák na 6 ctů. z libry.

Na cigaretty na $3.00 z 1000.

Na tabáku, z kterého zaplaceno již bylo, učiněna bude náhrada obnášející rozdíl mezi starou a novou daní, přihlásí-li se obchodníci do 60 dnů od 1. července 1902.

Pozůstalosti všech zemřelých před 1. červencem podlehají staré dani i když rozdělení díti se bude později než 1. července.

Jasná obloha
ukazuje na pěkné počasí. Jasná kůže ukazuje na zdravý stav lidské soustavy tělesné. Pan J B. Kasper, vážený občan v Sanger, Calif., sděluje o své zkušenosti stran posledního: "Pokusná bednička Dra Petra Hoboko, kterou jsem objednal, správně došla a naše nejskvělejší očekávání se uskutečnilo. Objednal jsem bedničku ponejvíce pro svoji ženu, která více než rok stížena byla tvrdošijnou vyrážkou. Tři různí lékaři ji léčili beze všeho úspěchu. Za tři neděle po tom, co začala užívati Hoboko, všecky vyrážky zmizely a nic nenasvědčovalo, že by se vrátily. Nemohu vám dosti děkovati za to, co váš lék v mé rodině dokázal. Mohu odporučiti jej s čistým svědomím jiným." Vyrážky kožní svědčí o nečisté krvi. Ony ukazují stav životní tekutiny. Dra Petra Hoboko má nepřetržitou pověst úspěšného léčení těchto neduhů. Prodává se lidem přímo skrze místní jednatele. O další podrobnosti pište na Dra. Petra Fahrney-e, 112—114 So. Hoyne ave, Chicago, Ill.

NA PRODEJ obuvnická dílna se vším potřebným načiním a dvěma šicími stroji. Jeden lot na hlavní ulici v městě. Dále as 20 oulů včel. Prodá se vše levně. Bližší zprávu podá pí. Františka Draská, Wilber, Nebr.

Písemnictví.

Leží před námi první číslo pátého ročníku "Hospodářských Listů", vydávaných v Chicagu a redigovaných kollegou Dongresem. "H. L." dodělaly se vskutku úspěchu ohromného za poslední 4 leta, vzrostouce ze skrovného listu na list první třídy takřka překypující originální četbou, četnými dopisy a vhodnými illustracemi. Jak velikost listu tak výprava jeho dokazuje schopnost redakce a oblibu jeho mezi farmerstvem česko-americkým. List jest o 22 stránkách, obsahuje 26 illustrací z originálních fotografií a přílohu znázorňující Armourovy jatky a část ústředních ohrad v Chicagu, což fotografováno bylo z balonu. Gratulujem!

WILBER
Steam Laundry
Oznamujem, že jsme otevřeli novou parní prádelnu ve Wilber a že všechny objednávky vyřizujem rychle. Stroje nejnovější soustavy a práce první třídy.
Ceny značně nižší, než jaké se až dosud platily a jinam posílaly
Podporujte domácí průmysl'
ŠTĚRBA & SKOPEC.

FICTUM & BORECKY
nejpohodlněji zařízený
HOSTINEC
U nás
naleznete vždy výtečný zdravý domácí oblíbený ležák, výtečná Californská vína, pivo v láhvích, importované lihoviny a vína jemné a zdravé lihoviny, domácí výtečné doutníky.
U nás
máme celé dopoledne teplý luně a deligátní zákusky po celý den.
FICTUM & BORECKÝ.

SINGER
nejlepší, nejosvědčenější, nejspolehlivější a nejrozšířenější šicí stroje v Americe prodává za ceny nízké
JOSEF MELCER
Wilber, Neb.

TVRZ & POSPISIL
....majitelové....
HOSTINCE B&M
WILBER, NEB
Máme na skladě výtečné lihoviny a vína, znamenité jemné doutníky, výborný ležák stále na čepu čerstvý a každý den do poledne znamenitá hovězí irská nebo uherská polévka, jakož i jiné studené zákusky po celý den.
Navštivte nás
TVRZ & POSPIŠIL

Zveme vás!
abyste si prohledli náš hojně zásobený sklad
jarního a letního zboží
a obuvy
Náš závod zásoben jest trvanlivými a pěknými
mužskými a chlapeckými obleky na leto,
modními látkami na damské šaty, krásné látky prací modních vzorků, látek pro domácnost atd. a vše prodáváme v cenách levných.
Zboží grocerní a lahůdkářské vždy čerstvé a dobré.
Za farmerské výrobky platíme nejvyšší trhové ceny.
Borecký & Sasek
WILBER, NEB.

NEDOSLÝCHAVOST,
hluchota, *hučení v uších* v krátkém čase *jistě* a trvanlivě *odstraněna.* Pouze malé výlohy. *Píšte dnes!* Hojíme též nejtvrdošijší a zastaralé pády. Jediný ústav téhož druhu v Americe.
"ČESKÁ KLINIKA"
2933 Henrietta St. St. Louis, Mo.

Dr. Karel Šťastný
praktický zubní lékař
WILBER NEB
Má elegantně zřízený dentistský parlor. On je žákem nové školy dentistské a ručí za všechnu práci. Trhání děje se bez bolesti. Každý chrup musí se hodit jinak se platí nežádá.
Plnění zubů věnuje se a největší pozornost.
Dr. Šťastný.

Burlington Route
Jízdní řád od ráky B & M
LINCOLN, OMAHA, CHICAGO, Ss. JOSEPH, KANSAS CITY St. LOUIS a dále do všech míst na jih až k zálivu.
DENVER, HELENA, BUTTE PORTLAND, SALT LAKE CITY, SAN FRANCISCO a do všech míst a míst západu

Vlaky odjíždí a přijíždí.
No 92—Express denně do Lincoln, do Omahy a všech měst východních ..... 9:11 ráno
Vyjma neděle.
No 89. Express denně do Wymore, Concordia a všech míst na jih a východ .....11 55 dop.
No 90 Express denně do Lincoln, Omahy a na západ i východ .....2:46 odp.
No 91 Express denně vyjma neděle do Beatrice, Wymore a všech ostatních stanic.....7.09 večer
Vlak čís. 92 v neděli nevyjíždí.
No 93 Denně nákladní vlak do Beatrice, Wymore a dále..3.00 ráno
No 94 denní vlak nákladní do Lincoln Omahy a dále..... 8.30 večer
No 100 nákladní vlak pouze do Lincoln a ostatních stanic..8:30 več
Spací vozy, vůz jídelní, vozy pohovkové se zvláštní obsluhou bezplatně na všech rychlovlacích. Lístky prodávají se a zavazadla přijímají ve všech místech ve Sp. Státech a Kanadě
O informace, mapy, jízdní řády a lístky obraťte se na místního jednatele S. E. Davise, nebo dopište na
J. FRANCIS, Gen. Passenger Agent, Omaha, Neb

Dr. H. R. BLODGET
praktický zvěrolékař
De WITT — NEB.
léčí spolehlivě všechna domácí zvířata a dostaví se správně ve dne i v noci. Ordinuje v kancelářích Chaloupkových a Greerových v úterý a sobotu.

Dr. TRIPLETT
V CRETE NEBRASKA
Věnuje zvláštní pozornost těžkým chorobám chronickým i akutním, jež léčí spolehlivě.
První stavení východně od methodistského kostela.

Žádná hospodyně
neměla by v této době býti bez
DE LAVAL SEPERATORU.
Jest to nejužitečnější vynález pro každou farmu při výrobě másla a zaplatí se sám sebou za krátký čas.
1) Mléko se nesbírá, čímž ušetříte od 5 do 10 procent máselné látek.
2) Ušetříte od 5 do 10 proc. svrtěním.
3) Ušetříte čas a práci.
4) Ušetříte led a vodu, poněvadž vyrábíte máslo z čerstvého mléka.
5) Získáte máslo o 5 až 10 proc. lepší jakosti.
6) Zajistíte mu úplnou čistotu.
7) Zničíte a odstraníte z něho všecky tuberkulosní mikroby a jiné zárodky chorob.
8) Utvoříte nejlepší smetanu.
9) Dostanete dobré čerstvé a teplé mléko.
10) Dáte smetaně hutnost dle libosti.
11) Předejdete průjmu u telat.
12) Dáte máslu nejlepší provětrání.
13) Zbavíte ho všeho nepříjemného zápachu.
14) Dáte mu dlouho trvající čerstvost.
15) Ušetříte mnoho práce hospodyni.
16) Ušetříte polovinu času vrtěním.
17) Ušetříte ošetřování jej a ukládání na led neb do studených míst
18) Ušetříte ledniс a chladnic.
19) Ušetříte hromadu nádob.
20) Ušetříte mytí a ošetřování nádob.
Ušetříte $10 při krávě ročně.
Uvažte to vše a opatřte si seperator.
HLAVNÍ JEDNATEL
F. J. Jelínek
Z CRETE
navštíví vás v příštích dnech. Věnujte mu a jeho stroji pozornost a zajisté bez separatoru nebudete

Pravým přítelem
za všech okolností v nebezpečí, nemoci a utrpení ...jest...
Dra. Petra Hoboko.
Osvědčený lék pro mladé i staré.
Pro špatné trávení, neduhy jater, povšechnou slabost, rezmatism.
O další poučení laskavě adresujte na:
DR. PETER FAHRNEY,
112—114 So. Hoyne Ave., - - - - CHICAGO, ILL.

První cenou Zlatou medalii
na výstavě Transmississipské poctěné
PIVO
THE STORZ BREWERY COMPANY
Nejmodernější pivovar na celém západě, opatřen všemi nejnovějšími pivovarnickými stroji. Artézská, 800 stop hluboká studně, hází půl milionů galonů vody denně. Voda tato jest čistá, prosta všech škodlivých mikrob oto jest pivo tím nejzdravějším pivem v Americe a co takové bylo vyznamenáno státním národohospodářským výborem zvláštním diplomem ze dne 10. září 1896 a pak zlatou medalií.
Roční výroba 200,000 sudů
Následovní druhy piva se vyrábí:

PIVO V LAHVÍCH	*PIVO V SOUDKÁCH*
Blue Ribon, Elite,	Export, Standard Lager,
Export, Vienna Export,	Mnichovské Hoffbrau
Family Export	Vesměs piva znamenitá a oblíbená

Pivo naše, které dopravuje se ve vlastních chladírnách refrigatorech mají na skladě a čepují J. M. Korbel a Šašek a Plaček.

Transmissippi Marble Works
FRANK NOVÁK, majitel. HUMBOLDT, NEB.
Jediný český závod s náhrobky a pomníky na západě.
Podporujte solidní český závod a chraňte se nesvědomitých jednatelů, jimž musíte platit veliký výdělek, kdežto u nás obdržíte zboží z první ruky. O hojnou přízeň se žádá.

FARMEŘI POZOR!
Koupil jsem dva z Francie importované černé
Percheronské hřebce,
přivezené firmou Wattson, Woods Bros. & Kelly v Lincoln, Neb., v únoru t. r. Oba hřebci jsou velké váhy, pro chov tažných koní, dobře vyvinuti a hbití. K službě státi budou v maštali p. IRELANDA v CRETE, Neb., kterou jsem k tomu účeli najal.
Podmínky: $12.00 zaručí kobylu zhřebnou. $15.00 zaručí hříbě živé, které vstane a bude ssáti.
John Holton, majitel. Crete.

THE BEST LAWN SWING MADE

AGENTS WANTED
Lawn Swings and Settees, Hammock Chairs, Camp Chairs and Stools, Ironing Tables, Wash Benches, Etc.
Agents easily make
$5 TO $10 PER DAY.
Will furnish samples at reduced prices to those desiring agency. Exclusive territory given. Address,
Clearfield Wooden-Ware Co.,
CLEARFIELD, PA.

A System Purifier Free Advice by our physicians, Free Sample of Medicine, Dr. Kay's Home Treatment, a 116 page illustrated book describing symptoms, causes of diseases, best treatment, also many valuable recipes and prescriptions in plain language, saves doctor's bills. Ask for it.
Dr. Kay's Renovator
cures the very worst cases of Dyspepsia, Constipation, Headache, Palpitation of Heart, Liver and Kidney diseases and bad results of La Grippe. Send for proof of it. Write us about all your symptoms. Sold by Druggists. Don't take any substitute but send us 25 cts., 50 cts. or $1.00 and we will send Dr. Kay's Renovator by return mail. A 25-cent or 50-cent package of Dr. Kay's Renovator is to benefit any of these symptoms or money refunded by us. Guaranteed
Address, DR. B. J. KAY MEDICAL CO., Saratoga Springs, N. Y.